

Lausunto sosiaali- ja terveyslautakunnalle 16.6.2021 Hoitotarvikejakelu

Vammaisneuvosto katsoo, että ilman lautakunnan ja vammaisneuvoston kuulemista uudistettu hoitotarvikejakelu-ohjeistus (9.2.2021) on lain ja annettujen ohjeiden vastainen ja aiheuttaa välitöntä hengenvaaraa etenkin diabetesta sairastaville espoolaisille.

Hoitotarvikeohje pitää palauttaa valmisteluun välittömästi.

Verensokerin omamittauksen liuskojen määrä tai mahdollisuus glukosensorointiin tulee olla Käypähoito-suositusten mukainen.

Lisäksi vammaisneuvosto esittää, että hoitotarvikkeet tulee toimittaa käyttäjälle kotiin, jos se käyttäjän tilanteeseen nähden on tarpeen. Osa asiakkaista tarvitsee niin kuljetuspalveluita kuin avustajatunteja tarvikkeiden hakua varten.

Perustelut:

1. 'Kunnat voivat laatia omia ohjeistuksiaan hoitotarvikkeiden jakelusta, mutta ohjeet eivät saa rajoittaa yksilölliseen tarpeeseen perustuvaa tarvikemäärää, kuten esimerkiksi diabetesta sairastavan henkilön sairauden hoitoon tarvittavia liuskoja.' (Kuntaliiton yleiskirje 11/80/2013)

Jakelu tulee perustua yksilölliseen tarpeeseen ja kirjattuun hoitosuunnitelmaan. Poikkeustilanteissa, esim. infektiosairaus ja verensokeria hengenvaaralliselle tasolle mahdollisesti laskevat lääkitysmuutokset, pitää tarve muutos (lisäys) voida toteuttaa nopeasti ja joustavasti henkilön hengen ja terveyden turvaamiseksi.

Erityisesti ohjetta 9.2.2021 pitää korjata Käypä Hoito-suosituksen mukaisesti liuskojen määrärajoituksissa niiden diabeetikoiden kohdalla, jolla on insuliinihoito ja/tai muu hypoglykemioille altistava lääke, sekä kohdassa diabeetikot, joilla ei ole hypoglykemioille altistavaa hoitomuotoa.

Esimerkkinä terveyden ja hengenvaaran aiheuttavasta tilanteesta ohjeen 9.2.2021 mukaan:

- a) Perusinsuliini-hoidolla oleva diabeetikko, jolle annetaan uutena lääkkeenä insuliinin vaikutusta tehostavaa lääkitystä, mikä aiheuttaa hengenvaarallisia verensokeritason laskuja. tilanne on lääkitysmuutos, jossa on välttämätöntä saada tehtyä verensokerin omaseurantaa tehostetusti, mieluiten sensoroivaa verensokerin mittausjärjestelmää käyttäen määrääjän, jotta unen aikainen hengenvaarallisen verensokeritason lasku voidaan jopa estää.

- b) Diabeetikko, jolla ei ole sellaista lääkitystä, joka altistaa vaarallisille verensokeritason laskuille, on sairastanut pitkään ja havaittavissa on taudille tyypillistä verensokeritason nousua. Tällöin on tarpeellista arvioida lääkityksen riittävyttä omaseurannan mittausten avulla, jotta liian korkean verensokeritason kalliilta lisäsairauksilta vältyttäisiin. Käypä Hoito -suosituksen mukaisesti tällaisen diabeetikoiden liuskatarve on 0-12 liuskaa viikossa pysyvästi, joten tarvearvio on tehtävä yksilöllisesti tilanteen mukaan eikä lain ja määräysten vastaisesti kategorisesti myöntämällä 0 liuskaa.
2. 'Tarvikejakelu ei ole pelkkää tarvikkeiden jakamista, vaan jakelu edellyttää terveydenhuollon ammattihenkilön suorittamaa hoidon kokonaistilanteen arviointia. Hoitotarvikejakelu on osa potilaan kokonaishoitoa ja sisältää sairaanhoidollista ohjausta ja yksilöllistä neuvontaa sekä tarvittaessa kotikäynnin.'

Vastasairastunut ihminen ei välttämättä osaa vielä sisäistää ja kysyä kaikkea uuteen tautiinsa liittyviä asioita. Verensokerin omaseurannan tärkeyttä alkuvaiheessa jopa päivittäin tulee korostaa optimaalisen hoitotuloksen saavuttamiseksi mahdollisimman nopeasti ja siten kalliit lisäsairaudet estäen.

Espoossa 7.6.2021

Vammaisneuvoston puolesta

Pirkko Kuusela
Vammaisneuvoston puheenjohtaja

Viittaukset: Terveydenhuoltolaki (1326/2010) 24 §,
Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992, 5 §
STMn ohjeet Kuntaliiton yleiskirjeessä 11/80/2013
Käypähoito-suositukset

Jakelu: Sosiaali- ja terveyslautakunta

Tiedoksi: Vammaisneuvosto